

Business

Plata od jednog dolara. U Silicijumskoj dolini sve više kompanija umanjuje značaj plata i izvršnim menadžerima nude kompenzacijske pakete povezane sa poslovnim rezultatima i bonuse u akcijama. *Jahu* je objavio da je Upravni odbor smanjio godišnju platu izvršnom direktoru *Teriju Semelu* na samo jedan dolar. Doduše, njegove buduće kompenzacije u obliku akcija i ostalih naknada su povećane. *Semelu* će pripasti godišnje bonus u visini do milion akcija kompanije, a stvarna vrednost godišnjeg bonusa će zavisi od rezultata kompanije. U zadnje tri godine njegova godišnja plata iznosila je \$600 000. *Gugl* još od 2004. svojim najvišim menadžerima isplaćuje samo dolar za godinu, ali njegovi suosnivači *Lari Pejđž* i *Sergej Brin*, kao i izvršni direktor *Erik Šmit*, inače milijarder, dobijaju kompenzaciju u obliku akcija ostalih naknada.

Stadioni koštali 1,4 milijardu evra. Nemačka država i gradovi domaćini 18. svetskog prvenstva u fudbalu uložili su u izgradnju, rekonstrukciju i dogradnju stadiona milijardu i 392 miliona evra. Domaćin je za potrebe Svetskog prvenstva u Frankfurtu, Gelzerkirhenu, Hamburgu, Lajpcigu i Minhenu izgradio potpuno nove stadione. Za njihovu izgradnju Nemačka je utrošila 785,6 miliona evra. U pet, od ukupno 12 gradova domaćina – Berlinu, Hanoveru, Kelnu, Nimbргу i Štutgartu stadioni su rekonstruisani, dok su u Dortmundu i Kajzerslauternu objekti rekonstruisani i dograđeni. Najviše novca uložio je Minhen, koji je za izgradnju novog stadiona potrošio ukupno 280 miliona evra.

Otpuštanja zbog mejlova. Najsvježiji podaci govore da je jedna od tri kompanije u poslednje tri godine u SAD prekinula radni odnos sa zaposlenima zbog narušavanja stroge politike slanja mejlova. Ovo pravilo nalaže da svaki zaposleni koji pošalje e-mail sa poverljivom informacijom o organizaciji u kojoj radi bude kažnjen ili otpušten sa posla. Iako skoro 80 odsto američkih kompanija ima pisana pravila koja se odnose na e-mail komunikacije, kršenja pravila su uobičajena stvar, tako da čak 44 odsto kompanija zapošljava ljude koji su zaduženi za kontrolisanje i skeniranje pošte koje izlazi iz kompanije. Poslodavci su takođe zabrinuti zbog čestog korišćenje blogova i instant poruka koje oni ne mogu tako efikasno da kontrolišu.

Ekonomist konferencija. U većini zemalja u tranziciji postoji trend da posle privatizacije dolazi do blagog pada aktivnosti na tržištima kapitala, koje je, između ostalog i jedan od najboljih alokatora slobodnih sredstava i investicija uopšte. Kako to preduprediti? Kako unaprediti zakonodavni okvir? Kako izgraditi ambijent koji će biti stimulativan za investitore i otvoren za nove investicione poduhvate? Ovo su samo neka od pitanja koja će biti otvorena na Drugoj godišnjoj konferenciji *Ekonomist* magazina *Budućnost tržišta kapitala na Balkanu* koja se održava 14. i 15. juna u beogradskom hotelu Hajat. Pored toga, biće reči i o standardima Evropske unije, iskustvima investitora iz regiona, penzionim fondovima i novim metodama razvoja tržišta kapitala.

Tojota najviše brine o ekologiji. Nemački vozači izabrali su *Tojotu* za autokompaniju koja najviše vodi računa o zaštiti čovekove okoline zahvaljujući velikom broju glasova i pohvala koje su dobili hibridni automobili tog japanskog proizvođača. Prema istraživanju koje je obavio institut *Puls*, na drugom mestu ekološki prilagođenih proizvođača našao se *Folksvagen* nakon što je nedavno objavio da će ponuditi štedljive automobile pod zajedničkom oznakom *Blu moušn*. Reč je o automobilima koji će istovremeno po svim karakteristikama biti ekonomični, posedovaće motore kombinovane tehnologije i smanjene potrošnje i biti podjednako efikasni i dinamični.

Svet po meri gojaznih. Nema učtivog načina da se kaže sledeća činjenica - Amerikanci su debeli i postaju sve deblji! Više od 60 miliona Amerikanaca su gojazni, a do 2013. godine očekuje se da će još 28 miliona stanovnika SAD to postati. Baš kao što je bebi bum generacija oblikovala ekonomiju u drugoj polovini 20. veka, tako će sada "XXL populacija" diktirati tržišne trendove celog dvadesetprvog veka. Istraživanja pokazuju da nisu više samo siromašniji slojevi stanovništva ugroženi. Prema najnovijim istraživanjima, najviše se goje ljudi koji godišnje zarađuju \$60 000 ili više. Poslovni odgovor na ovu demografsku pojavu do sada je bila industrija za skidanje suvišnih kilograma obima \$49 milijardi godišnje, ali sada su velike korporacije počele da sagledavaju nacionalnu gojaznost kao moćnu mašineriju u zadovoljenju želja mušterija.

Communications

Madona menja Kejt Mos. *Madona* je u pregovorima da postane novo lice lanca visoke „street“ mode *Henes* i *Mauric*. Švedska štampa, gde je i sedište ovog konfecijskog brenda, objavila je da *Madona* pregovara o ugovoru koji su sa ovom kućom imale *Kajli Minog*, *Klaudija Šifer*, *Sofi Dol* i najpoznatija *Kejt Mos* koja je otpuštena nakon skandala sa drogom. Četrdesetsedmogodišnja *Madona* biće najstarije lice za promociju kompanije ali dobar izbor za tinejdžerke koje su glavni potrošači ove robne marke.

Severna Koreja zabranjuje studiranje pušačima. Vlasti u Severnoj Koreji odlučile su da pojačaju kompaniju protiv pušenja na javnom mestu novom zabranom na osnovu koje će samo nepušači ubuduće imati pravo na univerzitetske studije. Zamenik severnokorejskog ministra za zdravlje *Čoe Čang Sik* objasnio je da vlada želi da postotak pušača u zemlji do 2010. godine spusti ispod 30 odsto. Ovaj kontraverzni predlog već je podelio javnost i a debate o jednakom pravu na studiranje postale su učestale među studentima.

Baza slušalaca – pravo blago. Londonski gradski radio *Krajsalis*, kako bi bolje upoznao svoje slušaoce, kreirao je bazu podataka sa uzorkom od čak 350 hiljada slušalaca. Lista ukupnih kontakata sadržala je 900 hiljada slušalaca koji su ih kontaktirali pismima, telefonom, e-mejlom u periodu od šest meseci. Portparol radija kaže da kako konkurencija između medija postaje sve veća, želje publike moraju biti postavljene u prvi plan. On ističe da su već sad u kontaktu sa drugim radio stanicama zainteresovanim za dragocenu bazu u kojoj su pretežno mladi, urbani i samosvesni ljudi.

Kineski Jahu. Nacionalni sindikat novinara Velike Britanije i Irske pozvao je svoje članove da bojkotuju sve servise internet pretraživača Jahu zbog aktivnosti te kompanije u Kini. Ovo udruženje koje okuplja 40.000 novinara u Velikoj Britaniji i Irskoj osuđuje slavni pretraživač jer omogućava kineskim vlastima da dođu do podataka o svim osobama koji se zalažu za širenje demokratije u Kini. Jahu je optužen da je odgovoran za pružanje podataka kineskim vlastima o dvojici boraca za demokratiju na osnovu kojih su oni u Kini osuđeni na osam, odnosno deset godina zatvora. Portparol Jahu Meri Osako rekla je da ta kompanija veruje da u svakoj zemlji treba da vodi poslovanje u skladu s njenim zakonodavstvom. "Mi osuđujemo kažnjavanje bilo kojih aktivnosti koje su međunarodne priznate kao sto je sloboda izražavanja, bez obzira da li se radi o Kini ili drugoj zemlji" - rekla je Osako.

Kanski advertajzing festival Lajons uveo konkurs za mlade kreativce. Kanski advertajzing festival obogaćuje svoj sadržaj ove godine dodajući novi takmičarski segment za najbolji kratak film u kategoriji mladih kreativaca. Takmičarski timovi će kroz sasvim novi kanal oglašavanja - putem mobilnih telefona plasirati svoj deo filma u dužini od 30 sekundi i to putem modela Nokia N93. Izvršni menadžer festivala Teri Sevidž navodi da je značajan razvoj tehnologije mobilne telefonije omogućio izvanrednu šansu mladim talentima da pokažu svoju kreativnost u sasvim novoj formi advertajzinga. Pobjednički tim dobiće zlatnu medalju za najbolji kratak film u ovoj kategoriji i biće predstavljen na ceremoniji u subotu 24. juna. Prema tom modelu se ovih dana među mladima u Beogradu razmenjuje spot parodija jedne domaće rep pesme, inače delo mladih umetnika.

Tantalove muke. Uprkos naporima da se okonča problem nezdrave ishrane Meksdonalds uopšte nije uspeo da ubedi britansku javnost u njihove namere, navodi se u studiji koju je uradio časopis PR vik. Četiri od pet ispitanih mušterija veruju da je prikazivanje sadržaja svežeg voća i salata, kao i redukcija soli u proizvodima, samo ciničan potez giganta brze hrane. Trideset procenata ispitanika čvrsto veruje da Meksdonalove inicijative imaju koristi jedino kao reči u debati o zdravlju, a skoro 51 procenat veruje u ove inicijative vrlo površno. Čak 77 procenata veruje da veliki lanci brze hrane imaju odgovornost da poboljšaju zdravlje i ishranu. Meksdonalds je čak otvorio novi sajt na kome podstiče razmenu mišljenja oko ovih tema.

Global bizz – Cool Bizz – Promena stajlinga radi ekologije

Pametne nacije razmišljaju o alternativnim načinima smanjenja potrošnje energije i očuvanju životne sredine. Japanska vlada je po drugi put zaredom pokrenula kampanju Cool Bizz koja podstiče zaposlene da tokom vrelog leta ostave sakoe i kravate i obuku se ležernije. Ovo nije samo novi koncept poslovnog odevanja tokom leta već i istrajna borba za zdraviju životnu sredinu.

Japanska računica ne ide samo u prilog prijatnijoj atmosferi među zaposlenima tokom leta već i velikoj uštedi uređaja za klimatizaciju i borbi protiv globalnog otopljanja.

Japanski premijer Djučiro Koizumi želeo je da da lični doprinos akciji, pa se pred parlamentom pojavio u dugačkoj beloj košulji "karijuši", koju nose na japanskom ostrvu Okinava. "Prija kada više ne morate da nosite kravatu", kaže Koizumi. On je apelovao na japanske radnike i funkcionere da na radno mesto dolaze u lakoj letnjoj odeći, kako uređaji za klimatizaciju ne bi morali da budu podešeni na temperaturu nižu od 28 stepeni Celzijusovih.

Prva kampanja Cool Bizz, pokrenuta prošle godine, dovela je do smanjenja ispuštanja ugljen-dioksida za 460.000 tona, što je isto koliko ispušta milion japanskih domaćinstava tokom čitave godine. Svi ministri i veliki broj privatnih kompanija učestvuju u kampanji. Ministarstvo ekologije organizovalo je modni defile u Tokiju, na kome su se na pisti, u letnjoj odeći, pojavili ministri spoljnih poslova i finansija, ali i ambasadori Kine, Južne Koreje, Tajlanda i Filipina. Ovu akciju ne podržavaju sve kompanije, a posebno je zaobilaze prodavci kojima je klasičan poslovni stajling neophodan radi dobre lične prezentacije i prvog utiska. Kada su u pitanju žene, nova pravila koja propisuje Cool Bizz nisu previše drugačija od uobičajenih standarda.

Japan je kao "domaćin" Kjoto protokola lansirao brojne poduhvate koji za cilj imaju uštedu energije i borbu protiv efekta staklene bašte kako bi se do 2012. emisija gasova smanjila za 6 odsto. Ova kampanja pruža velike mogućnosti za prodavce garderobe, ali jedno je sigurno: prodavci kravata će i ove godine ostati bez posla.

Mišljenja Japanaca se po ovom pitanju razlikuju duž generacijske linije. „Lično ne volim da nosim kravate tako da će mi ova letnja kampanja zaista prijati“ – kaže dvadesetogodišnji menadžer obučen u crno odelo i svetlo plavu kravatu sedeći na pauzi za ručak u centru Tokija.

Stariji poslovni ljudi ne osećaju se baš komforno bez kravate. "Istina je da me kravata steže. Ali, s obzirom na to da radim u velikoj kompaniji, kravata je postala statusni simbol" – kaže šesdesetčetvorogodišnji japanski biznismen.

Japanci već razmišljaju o letnjoj uštedi energije. Ukoliko žele da uštede energiju domaći poslodavci, po svemu sudeći, trebalo bi da uvedu „pravilo usijane radne atmosfere“ kako im zaposleni ne bi uključivali klimu ne bi li se ugrijali na ovim janskim niskim temperaturama.

Vaš Bovan tim

Humor je najznačajnija aktivnost ljudskog mozga.

Edvard De Bono

SEMINARI, KONFERENCIJE:

- 14. -15. jun – Druga godišnja konferencija, **Budućnost tržišta kapitala na Balkanu**, Beograd, organizator Ekonomist Media Group
- 21. jun - **Third business roundtable with the government of BiH**, Unlocking Bosnian business potential, hotel Holiday Inn, Sarajevo
- 13- 15. septembar – Međunarodni kongres jadranske regije – **Pro PR Kongres Rogaška Slatina**

Urednik: Ana B. Bovan

Zamenik urednika: Maja Vlahović

Za vas pišu i

M. Barać, M. Reić, I. Marković,

M. Bučković, A. Djukić, J. Marković, J. Ignjatović

Bovan Consulting
BUSINESS & STRATEGY COUNSEL

Prijava i reklamiranje: bc.bilten@bovan.co.yu
Adresa redakcije: Francuska 55, 11000 Beograd, SCG
posetite **bovan.co.yu**
Fix +381 11 3036 133, 3036 134,
fax +381 11 3284 380